Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Referat fra prosjektgruppemøte 3.11.2026, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Steffen Fagerheim Hestnes (Hurdal og gruppeleder), Rein Riise Dalermoen (Nannestad og nestleder for gruppa), Dag E. Opsahl (leder for landbruksgruppa), Rita Romsås Fjeldberg (leder for økologigruppa og Ullensaker), Christine Oppegaard (Nes), Stian Andresen (Eidsvoll), Knut Magnus Wold (Akershus fylkeskommune) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Solveig Fagerli (leder for kommunalteknikkgruppa), Gro Angeltveit (Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus) og Ada Engødegård (Østre Toten).

Orientert/invitert: Natalie Haugan (Statens Vegvesen), Bendik Kjeverud Erdal (NVE), Trine Frisli Fjøsne (Innlandet fylkeskommune), Sigrid Hårstad Pålsrud (Statsforvalteren i Innlandet), Leif Skar (Stange kommune), Rune Skolbekken (Nord-Odal) og Trude Øverlie (Gran).

Som fysiske vedlegg til innkallingen fulgte: Forslag til arbeidsplan for Huvo for 2027 og videre, informasjon om kantsoneprosjektet til UiO, NIBIO sitt EU-Call/Living Labs, og om cyanobakterie-undersøkelsen til NIVA, samt div. lenker og eget vedlegg med tips om gjennomførte/nye fagtreff, seminarer mm.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	**Referat fra forrige møte** (5.3.26) og felles befaring 11.06.26. Konklusjoner: Ingen merknader. Godkjent.	
2	**Kort referat fra andre gruppemøter** Dag orienterte fra siste møte i faggruppe landbruk (23.10.26), Rita orienterte fra siste møte i faggruppe økologi (17.9.26) og Helge orienterte fra siste møte i faggruppe kommunalteknikk (6.10.26), fra siste styringsgruppemøte (23.3.26) og involveringen av referansegruppa, mht. status i Huvo og høringen av regional vannforvaltningsplan 2028-2033.	
3	**Nytt fra statsforvalter og fylkeskommune** Fylkeskommunen: Knut Magnus orienterte om: • Befaringen 13.10 med tema vegkulverter og fiskevandringshindre. Der deltok personer både fra samferdselsavd. og miljøavd. hos Akershus FK, SVV og Huvo. • Det jobbes internt med kommunikasjon om vannforvaltningen på tvers av avdelingene/fagmiljøene i fylkeskommunen. • Det jobbes med hjemmesiden til Akershus FK for å informere om vannforvaltningen og konsekvensene av den, særlig mht. søknader om fysiske tiltak i vassdrag. • Akershus FK skal holde foredrag om vannforvaltningsarbeidet for Norsk Landbruksrådgivning. • Det planlegges for en videre oppfølging av Oslofjordsatsingen for 2027, men med noen endringer ift. tidligere. • Akershus FK var representert med tre personer på nasjonal vannområdesamling i Trondheim 27.-29. oktober. Det var mange gode foredrag. • Akershus FK har hatt en befaring ifm. ny E6-trasé. • Forespørselen fra Huvo om søknad/tillatelser for å etablere tilrettelagte drikkeplasser for beitedyr er drøftet med statsforvalteren. En felles uttalelse/vurdering kommer om ikke lenge.	

	Statsforvalteren: Meldt forfall. Andre sektormyndigheter: SVV og Akershus FK: Felles befaring av veg-kulverter 13.10.26. SVV undersøker internt muligheten for å påta seg tiltakshaverrollen både for tiltakene i Stensbyelva, Nessa og Tømtebekken, som ett felles prosjekt.	
4	**Diverse orienteringer** Helge orienterte om: • Høring av vanndirektivet og av utkast til nye kriterier for taksonomien (lenke). • Nytt klassifiseringssystem for hydromorfologiske kvalitetselement i elv og innsjø (lenke), inkl. klassifiseringsprosedyre for hydromorfologiske kvalitetselementer (lenke). Og prinsippene for beregningene av klassifiseringsdataene fra Vannmiljø til Vann-Nett. • ESA åpnet sak mot Norge for brudd på vanndirektivet (lenke). For ikke å ha gjennomført vanndirektivet korrekt og fullstendig, og for å ha anvendt direktivet feil på to prosjekter som gjelder deponering av gruveavfall i Repparfjorden og Førdefjorden, jf. også høyesterettsdom (lenke, lenke). • Om Weser-dommen (kilde: NRK, lenke). • Om oppdatert veileder til vannforskriftens § 12 (lenke). • EFTAs overvåkingsorgan (ESA) publiserte den 7. april 2025 en rapport om gjennomføringen av EUs vanndirektiv. Norges kommentarer i 2026 her (lenke). • Innspill fra Politisk Utvalg i VR Glomma på jordbruksoppgjøret og brev/møte på Stortinget om kommunale VA-avgifter. • Endringer i lov og forskrift om offentlige anskaffelser fra 1. juli 2026 (lenke). • Nasjonal handlingsplan for restaurering av vassdrag er ferdig (lenke). Ble drøftet. • Tilskuddsoversikten for miljøtiltak i vassdrag fra Miljødirektoratet. • Arbeidet med å digitalisere tilstandskart for kantvegetasjon i regi av Miljødirektoratet. • Mye nytt (og forbedret) i Vann-Nett og Vannmiljø i sommer. • Endringer vedtatt i vannforskriften, gjeldende fom. 1.9.2026 (lenke). • Oppdatert info om Oslofjorden her: Lenke, nye modelleringer her (lenke). • Gode kantsoner med trær er det viktigste for N-reduksjon, NIBIO-rapp. (lenke). • Ny motivasjons-brosjyre fra Sabicas om kantsonenes betydning (lenke). • Avisoppslag: Raumnes: Kantsoner (lenke) + Nationen: Tiltak virker (lenke). • Huvo har undersøkt arkivene til NJFF-Akershus (og tidligere arkivene til statsforvalter), uten å finne eldre dybdekart som ble brukt til kalkberegninger. Siste mulighet er i arkivene til de enkelte kalksøkerne (JFF/Utm.lag). De ville vært nyttig ifm. bla. vurderinger av å fjerne eldre demninger. • Huvo arrangerte fagtur for Norconsult (2.6) og orientering/befaring om N4S-prosjektet for SF ØBOA 7.9 (ca. 100 personer). I tillegg orienterte Steffen SF ØBOA om div. restaureringsprosjekter i Hurdal dagen etter. • Befaringen med SVV og Akershus fylkeskommune ang. kulverter den 13.10.26 (lenke). • Eidsvoll har bedt NVE rette opp at kommunens vedtak om konsesjonsinnkalling av Hurdalssjøen ikke lå i saken. Er nå rettet (lenke). • Huvo har avgitt innspill til NVE på høring om konsesjonspliktvurdering for nedleggelse av demningene i Store Svartungen og Høversjøen. • Huvo har avgitt høringsuttalelse på lovendringer (vassdragsreguleringsloven og vannressursloven) og ny forskrift om undersøkelser og avbøtende tiltak i vassdrag (vassdragstiltaksforskriften (lenke). • Høring på ny Oslofjordplan (lenke). Huvo har ikke gitt innspill på den. • Høring av endringer i gjødselbrukforskriften (lenke). Huvo har ikke gitt innspill	

	på den. • SVV sitt kartlag i Vann-Nett på kulverter og mulige problemer med fiskevandringshindre mm., og videre samarbeid med SVV. • Ny demning registrert/«oppdaget» i Hurdal. I sidebekk til Gjødingvegen (langs Kabberudvegen). Tidligere lokal drikkevannsdam. Demningen ønskes fjernet. • Elvemusling påvist – og berget i sideløp til Gjødingelva. Med midler fra SF ØBOA gjennomfører Naturfaglige konsulenttjenester en kartlegging der i september. Huvo gir faglige innspill. Rapport kommer innen februar 2027. • Gjennomgang av møter/workshops og Huvo-deltagelse på: More4Nature, RIPARAGRO, brukergruppen i Vannmiljø/Vann-Nett, Nordisk veileder for implementering og evaluering av naturbaserte løsninger, samt litt om ulike definisjoner av naturbaserte løsninger. • NINA/Hafslund Kraft undersøker edelkreps i Andelva i sommer, og BaneNor skal prøvefiske og undersøke edelkreps i Risa i sommer. • Orientering om at Huvo er «stakeholder» for UiO sin søknad i høst til Miljødirektoratet for tilskuddsmidler til Oslofjorden. • Befaring 4.6.26 med NIVA, CBEC og noen grunneiere langs Vorma og Gudmundsbekken. CBEC mener naturbaserte løsninger kan brukes for erosjonssikring alle 3 stedene. NIVA undersøker muligheten for et nytt, større FoU-prosjekt for mer uttesting av naturbaserte løsninger. Huvo ønsker å bidra der vi kan til det. • Samtalene med NIBIO om mulig kobling av Huvo-prosjekter til deres EU-Call og Living Labs. • Ny nasjonal veileder (Skogkurs og NIBIO): Dimensjonering og drift av rør på landbruksveier. Huvo har gitt innspill og bilder/illustrasjon er benyttet (lenke). • Om NIBIO sin nye rapport på effekter av trær i kantsonen (lenke), mulighetene til å bruke NIBIO sine tegninger/lag. • Litteraturgjennomgang og oppsummeringen av faglig anbefalt kantsonebredde er nå publisert i tidsskriftet: Norwegian journal of water/Vann nr. 2/2026 (lenke). • Innspill mottatt fra Risautvalget på at det høyst sannsynlig har vært elvemusling i elva Risa tidligere, med oppfordring om å se nærmere på det. • Informasjon om at det finnes edelkreps i Høversjøen, med kilder til lokalpersoner. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> • Som vedlegg til referatet legges: Sabicas informasjonsbrosjyre og sluttrapporten for «Ekstra miljøtiltak på Glassverkdammen, i Hurdalselva» • Adm.prosjektgruppe støtter økologigruppa i at Huvo bør ta en rolle med fysisk å få sikret vann i sideløpet til Gjødingelva, der det ble påvist elvemuslinger. • Adm.prosjektgruppe støtter at Huvo jobber sammen med UiO på deres søknad på prosjektet «Jord til Fjord», og med NIBIO på deres prosjekter «EU-Call» og «Living Labs», og avventer videre samarbeid til det blir avklart om og evt. når de får tilskudd. • Huvo skal søke Miljødirektoratet om «vannmiljømidler» på prosjektering av de 2 erosjonssikringstiltakene langs Vorma. Men beløpet bør helst ikke overstige terskelgrensen på 500.000, -. Frist 15. januar. Forsøkes tatt inn i NIBIO sitt prosjekt «Living Labs», men Huvo skal bl.a. be CBEC/NIVA om pristilbud dersom prosjekteringen blir finansiert. • Huvo bør sende et formelt brev til NVE som tilsynsmyndighet ang. GLB sin forståelse av rammene mellom LRV og HRV. Styreleder konsulteres først.	Helge Helge, Steffen Prosjektgruppa og økologigruppa Helge, Steffen Stian, Christine og Rita Alle i dagens møte ser gjennom først
5	**Status for Huvo-problemkartlegginger/prosjekter/overvåkingen** <u>Helge orienterte om:</u> • Status for ROS-Hegga (lenke). Inkl. kostnadsøkningen og kommende lokalt møte.	

	• Status fiskenedløp fra Glassverkdammen (lenke). Ferdig. Ble sluttrapportert til VRM den 30.10.26. • Status fiskenedløp i Flaen Mølle (lenke). Inkl. kostnadsøkningen. • Status prosjektering av ny fisketrapp ved Hurdal Verk FH (lenke). Inkl. kostnadsøkningen og kommende lokalt møte. • N4S-pilotprosjektet (lenke) i Gjødingelva. Ny rapport fra NIBIO nr. 12-116 kom i sept. 2026 (lenke). Det kommer en siste i 2027 på biologidelen. • Status for gjenåpning av Gudmundsbekken i Ullensaker/Eidsvoll kommune (lenke). • Status infoark om kjempespringfrø (lenke). • Status for genkartlegging av storørreten i Hurdalssjøen. Avventer svar. • Status for el-fiskeundersøkelsene i 2026. Følges opp videre i 2027. • Status for tiltaksrettet overvåking ble gjennomgått. • Effektoppfølgingen i Hurdalselva (lenke) med NMBU-studenten. • Status Oslofjord-satsingen/treplanting i kantsonene (lenke), inkl. situasjonen med over ½ m høyere vannstand i Hurdalssjøen enn HRV (jf. konklusjonen i sak 4). • I tillegg ble det informert om gjenværende tiltaksbehov/ønsker i Huvo, med regionale/nasjonale myndigheter som tiltakseiere og andre typer gjenstående frivillige tiltak. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> 1. Det støttes at tilleggskostnadene i prosjektene ROS2-Hegga, Flaen Mølledam og prosjekteringen av fisketrappa i Hurdalselva tas av Huvo sitt eget budsjett. 2. Status og videre tanker om prosjektet genkartlegging av storørreten i Hurdals-sjøen tas opp i økologigruppa og i denne gruppa på neste møte. Det bør drøftes om prosjektet skal termineres, avventes enda mer eller søkes særskilt om midler med andre samarbeidspartnere.	Rita, Steffen, Helge
6	**Politisk forankring i kommunene av vannforvaltningen i 2026** Kort gjennomgang av den politiske forankringen/statusgjennomgangen av vannforvaltningen i eierkommunene. <u>Konklusjoner:</u> De som ikke har sendt informasjon om dato, utvalg og politisk saksnr. til Helge allerede, sender det så snart som mulig, slik at det kan presenteres for styringsgruppa i kommende møte.	Stian, Steffen, Rita, Christine, Ada, Leif, Trude og Rune
7	**Høringen av vannforvaltningsplanen og tiltaksprogrammet 2028-2033** Det ble tatt en kort gjennomgang av prosessen med høringsdokumentene, inkl. bestillingen fra forrige styringsgruppemøte til oss i sekretariatet. I tillegg ble endringen i Vann-Nett, som følge av automatisk oppdatering fra Vannmiljø, drøftet særskilt. Det medførte at flere vannforekomster ble innplassert i tilstanden «*Svært god*», på et svakt faglig grunnlag. Det er tatt opp med statsforvalterne og berørte kommuner i epost 3.11.26, og følges opp videre. Alle innspillene som har kommet i fra drøftingene i faggruppene i denne saken ble kort presentert. Et av innspillene følges opp i ettertid, via epost og etter en nøyere faglig utsjekk. I tillegg til punktene som ble presentert i møtet, bør det settes opp/tydeliggjøres de utfordringene som kommunene har med økonomi/ressurser innen avløpssektoren og generell menneskelig kapasitet. Det legges til grunn at ingen av eierkommunene uansett kommer til å ta det opp før på nyåret. <u>Konklusjoner/oppfølging:</u> 1. Sekretariatet lager et tekstgrunnlag for saksfremlegg inkl. forslag til innspill til regional vannforvaltningsplan så snart det er lagt ut. Forslaget sendes til kommunenes repr. i adm. prosjektgruppe for innspill. Frist 5 – 7 dager etter at Helge har sendt over et utkast. 2. Kommunenes representanter i adm. prosjektgruppe har ansvaret for at saken tas inn i linjeledelsen i egen kommune som forslag til politisk behandling.	Helge Steffen, Stian, Rita, Christine, Rein, Ada, Trude, Rune, Leif.

	3. Det er helt legitimt om hver kommune selv endrer i forslaget til høringsinnspill.	
8	**Arbeidsplan 2027 og Huvo-budsjettet** Arbeidsplanen til Huvo er drøftet i alle faggruppene. Forslag til arbeidsplan fulgte innkallingen. Forslag og innspill til Huvo sin arbeidsplan for 2027 ble drøftet, inkl. evt. budsjettinnspill. Konklusjoner/oppfølging: 1. Det støttes at Risa tas inn når Huvo skal vurdere et prosjekt om å reetablere elvemusling og edelkreps i Hurdalselva, Gjødingelva og Hegga. 2. Ellers ble ingen nye innspill gitt i møtet. 3. Eventuelle nye forslag/innspill kan sendes til Helge innen fredag 6.11. Deretter presenteres det for styringsgruppa. 4. Når det skal søkes nye tilskuddsmidler fra Miljødirektoratet i januar, holder det at Hurdal involveres i prosessen ang. fisketrappa i Hurdalselva, Hurdal og Nannestad involveres ang. Hegga og at Stian, Dag og Christine involveres for erosjonssikringen langs Vorma. I tillegg involveres leder for prosjektgruppa og for økologigruppa samt daglig leder.	Helge Alle Steffen, Rita, Rein, Dag, Christine, Helge
9	**Statusregnskap for 2026** En oversikt over Huvo-regnskapet per 29.10.26 ble presentert, inkl. utestående tilskudd og noen detaljer. Det er ikke noe større avvik, men det ble drøftet særskilt de kostnadsøkningene som ikke er finansiert eksternt, og som da Huvo selv må dekke. Videre ble det drøftet særskilt at om mesteparten av tilskuddsmidlene til «Oslofjordsatsingen» blir utbetalt i 2027, vil det bli større enn avsatte budsjettposter. Konklusjoner/oppfølging: 1. Etter at rapporten for ROS2-Hegga foreligger desember, kan Huvo slutt-rapportere også på tilskuddsmidlene fra Akershus FK, gitt i 2024. 2. Adm. prosjektgruppe anbefaler at ikke hele budsjettet for 2027 rulleres, men at det særskilt orienteres om at utbetalingene til tiltaksgjennomføring/ konsulentbistand sannsynligvis vil overstige budsjettpostene i 2027. 3. Statusregnskapet presenteres videre til styringsgruppa.	Helge Helge
10	**Saker til styringsgruppemøtet 26.11.26** Følgende agenda og vedtaksforslag ble drøftet til styringsgruppemøtet 26.11.26: • Sak 11/26. Politisk forankring i kommunene i 2025 av vannforvaltningsplanene Forslag til vedtak: Tas til orientering. • Sak 12/26. Orienteringer og status for arbeidet i Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma Forslag til vedtak: Tas til orientering. • Sak 13/26. Statusregnskap for 2026 Forslag til vedtak: 1. Statusregnskapet per 29.10.26 tas til orientering. 2. Det gis aksept for at budsjettpostene «konsulenthonorarer/utredninger» og «Tiltaksgjennomføring» kan overstiges i 2027 som en følge av gjennomføringen av «Oslofjordsatsingen». • Sak 14/26. Arbeidsplan 2027 og videre for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma Forslag til vedtak: Arbeidsplan for 2027 og videre for Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma vedtas som forelagt. • Sak 15/26. Status for rulleringen av regional vannforvaltningsplan og tiltaksprogram 2028 - 2033 Forslag til vedtak: Tas til orientering. • Sak 16/26. Eventuelt og neste møte Konklusjoner/oppfølging: 1. Prosjektgruppa foreslår overnevnte til styringsgruppemøtet 26.11.26.	Helge

	2. Dersom noen kommer på nye politiske forslag/innspill, kan epost sendes til Helge innen 6.11.	Alle.
11	**Eventuelt** Ingen saker.	
Neste møte Tid: Torsdag 4. mars 2027. kl. 09.30 – 15.00. Sted: Hurdal kommune, kommunehuset.		Steffen/Helge

Helge B. Pedersen (ref.)

Vedlegg:

1. Skarbøvik, E., Pedersen, H.B. og Håll, J. 2026. Det kan være livlig på kanten! Om biomangfold og det finstemte samspillet mellom land og vann i naturlige kantsoner. SABICAS Faktaark nr. 2 (2026), 4 s.
2. Nilssen F. og Pedersen H. B. 2026. Sluttrapport fra prosjektet «Innarbeide ekstra miljøtiltak på Glassverkdammen». Hurdal Verk Folkehøgskole (HVF), og Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma. Datert 20.10.2026. 16 sider + vedlegg.
3. Østfold fylkeskommune. 2026. Kommunikasjon i dråper. En praktisk håndbok for bedre kommunikasjon i vannforvaltningen. (Med bilder fra prosjekter i Huvo).